

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З.Гжицького

**Сучасні методи діагностики, лікування та
профілактика у ветеринарній медицині
(до 240-річчя започаткування викладання
ветеринарної медицини у Львові)
Львів, 17–18 жовтня 2024 року**

тези доповідей III конференції

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З.Гжицького

**Сучасні методи діагностики, лікування та
профілактика у ветеринарній медицині
(до 240-річчя започаткування викладання
ветеринарної медицини у Львові)
Львів, 17–18 жовтня 2024 року**

тези доповідей III конференції

ЛЬВІВ
2024

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and
Biotechnologies Lviv

**Modern methods of diagnostic, treatment and
prevention in veterinary medicine
(dedicated to the 240th anniversary of the
beginning of teaching veterinary medicine in Lviv)**
Lviv, October 17–18, 2024

Abstracts of III conference

LVIV
2024

ПАЗАРИТОФАУНА ЕКЗОТИЧНОЇ ПТИЦІ ЗООПАРКУ

Людмила Соловйова

Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

Паразитарні захворювання є досить поширеними серед поголів'я домашньої та екзотичної птиці. Кишкові кокцидії роду *Eimeria* є найбільш розповсюдженими збудниками протозоозів серед птахів і характеризуються наявністю в їх ооцистах 4 спористів з 2 спорозоїтами у кожній. Ці еймерії зустрічаються головним чином у курей та інших домашніх (індик, фазан, павлин) і диких (куропатка, рябчик, фазан) куриних, а також у гусей, качок, голубів, страусів, горобцевих птахів.

Не менш розповсюдженими є також інвазійні хвороби, викликані круглими гельмінтами. Серед нематодозів найчастіше у птахів реєструють, за даними літератури, аскаридіоз, гетеракоз та капіляріоз. Крім вираженої симптоматики, у хворій птиці відмічають зниження несучості, кахексію при задовільному апетиті, розлади травлення, атрофію м'язів на крижових і сідничних горбах, ознаки зневоднення організму. При великій екстенсивності інвазії не тільки молодняк, а і дорослі птахи гинуть.

Метою роботи було проаналізувати епізоотичний стан щодо протозоозів та гельмінтозів екзотичної птиці у зоопарку ТОВ „Музей живої природи флори і фауни «Олександрія» м. Біла Церква Київської області.

Для досягнення мети були поставлені наступні завдання: 1. Вивчити видовий склад найпростіших та гельмінтів у птиці зоопарку; 2. Визначити екстенсивність інвазії (EI) та інтенсивність інвазії (II).

Матеріалом для досліджень була екзотична птиця зоопарку, від якої було відібрано 30 проб фекалій для гельмінтологічних досліджень індивідуально від кожної голови. Дослідження проводили комбінованим методом Дарлінга у модифікації Г. О. Котельникова та В. М. Хренова з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри.

Інтенсивність інвазії (II) визначали шляхом підрахунку кількості ооцист еймерій чи екземплярів яєць гельмінтів у трьох краплинах флотаційного розчину та брали середнє значення.

Результати досліджень. Проби фекалій мешканців зоопарку відбирали і досліджували від фазанів (n=16), качок (n=5), голубів (n=3), страусів (n=2), павичів (n=3) та журавля.

У результаті обстеження екзотичної птиці, у пробах фекалій мисливського та коричневого фазанів були знайдені ооцисти еймерій з інтенсивністю інвазії (EI), відповідно, 62,5 ооцист та 37,8. Вони були дрібні, мали яйцеподібну чи овальну форми, гладеньку двоконтурну оболонку та світло-сірий колір.

Інтенсивність інвазії африканського страуса становила 41,7 ооцист еймерій в середньому в 3 краплинах флотаційного розчину.

У деяких екзотичних птахів зоопарку спостерігалася мікстінвазія. Так, у пробах ему і африканського страусів були виявлені яйця лібіостронгільозу. Її становила $11,2 \pm 1,7$ екз. яєць. Яйця стронглідного типу були овальні, середнього розміру, мали гладеньку оболонку, всередині знаходилися 6-18 бластомерів сірого кольору.

Крім того, у фазана коричневого вухатого та фазана вухатого блакитного були знайдені яйця гетеракісів. Її за гетеракозу становила, відповідно, 6,1 та 4,3 екземпляри яєць. Вони були середнього розміру, світло-сірого кольору, овальні, з гладенькою оболонкою, незрілі.

У качок за гельмінтологічного дослідження у полі зору мікроскопа було знайдено $2,6 \pm 0,7$ екз. яєць капілярій Яйця *Capillaria anatis* дрібних розмірів, $0,6 \times 0,3$ мм, бочкоподібної форми, вкриті щільною оболонкою з мілкими виїмками.

У голубів інтенсивність капіляріозної інвазії становила $27,6 \pm 2,8$ екз. яєць. Яйця *C. contorta* бочкоподібні, дрібні, $0,05 \times 0,025$ мм, вкриті щільною гладенькою оболонкою.

Виявлення збудників протозоозів та гельмінтозів у екзотичних птахів ТОВ «Музей живої природи флори і фауни «Олександрія» потребує проведення комплексу заходів щодо лікування хворої птиці, а в подальшому – запобігання розповсюдження збудників у довкіллі та недопущення розвитку в організмі.

Висновок. В екзотичної птиці зоопарку ТОВ «Музей живої природи флори і фауни «Олександрія» були виявлені збудники еймеріозу, лібіостронгільозу, гетеракозу та капіляріозу.